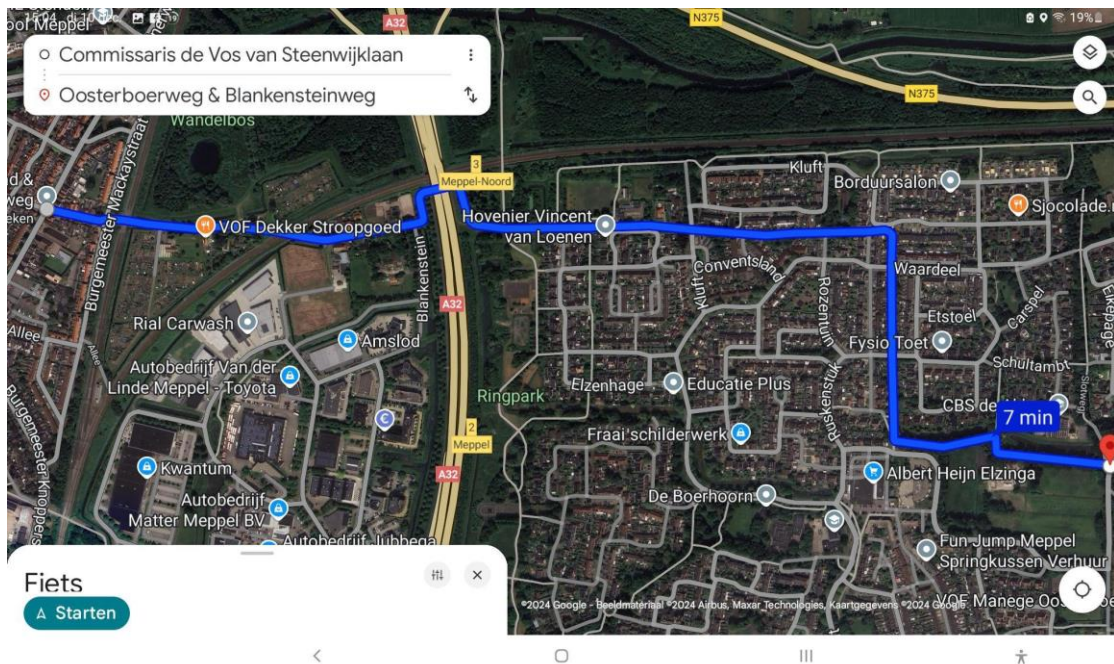

Juridische aspecten

DE BLANKENSTEINWEG IS EEN OPENBARE WEG

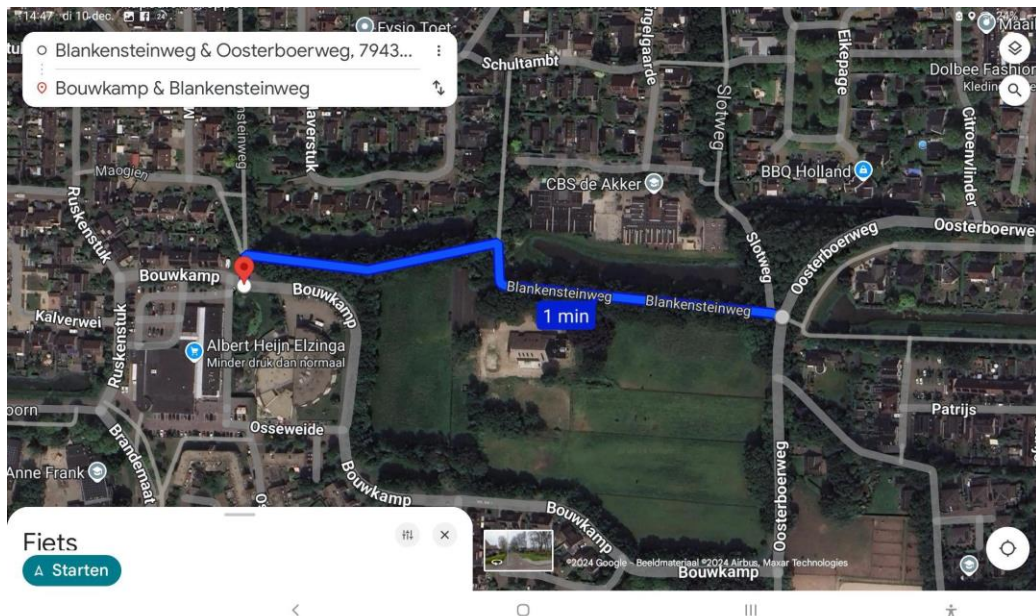
Langs de boerderij Blankensteinweg 53 in Meppel loopt een mooie oude weg die al heel lang gebruikt wordt door fietsers, voetgangers en ander langzaam verkeer. De Blankensteinweg is ongeveer 120 jaar oud¹. De weg is in totaal 2,2 kilometer lang en is een belangrijke verbindingsweg. Deze weg verbindt het oostelijk deel van de Oosterboer met het winkelcentrum in de wijk. Ook leidt deze weg naar het stadscentrum van Meppel.

Afbeelding 1: De Blankensteinweg in de wijk Oosterboer

Bijna de hele weg ligt op gemeentegrond, behalve een klein deel (ongeveer 400 meter). Dit deel ligt op een perceel grond dat eigendom is van de bewoonster van de boerderij Blankensteinweg 53. Over dit deel van de weg is discussie ontstaan, met name over het ongeveer 200 meter lange deel dat van de Oosterboerweg naar de in-/uitrit van de boerderij Blankensteinweg 53 loopt (zie afbeelding 2). De bewoonster van de boerderij claimt dat dit deel van de Blankensteinweg een eigen oprit, eigen weg of eigen erftoegangsweg is. De redenering is: "De grond is van mij, dus de weg is van mij." Klopt deze claim? Is dit deel van de Blankensteinweg van de grondeigenaar? Het antwoord is: "Nee, dit is juridisch onjuist." De Blankensteinweg is een **openbare weg** en de openbare weg is voor iedereen toegankelijk. De grondeigenaar moet alle verkeer op die weg dulden.

¹ Bron: Kwartaalblad Oud Meppel, jaargang 3, blad 2, pagina 19, (1981) "Straatnamen en hun historie 5' door Jan Poortman.

Afbeelding 2: het traject van de Blankensteinweg dat op particuliere grond ligt.

Veel mensen hebben moeite om te begrijpen dat een weg op particuliere grond een openbare weg kan zijn, maar toch is dit het geval. Doordat de Blankensteinweg al heel lang toegankelijk is voor iedereen, is het een openbare weg geworden. Dit is geen ongeschreven gewoonterecht; het staat in de Wegenwet.

Artikel 4 van de Wegenwet²

- 1) Als een weg langer dan 30 jaar voor iedereen toegankelijk is geweest, is het een openbare weg.
- 2) Als een weg langer dan 10 jaar voor iedereen toegankelijk is geweest én gedurende die tijd is onderhouden door de gemeente, is het een openbare weg.

De Blankensteinweg voldoet ruimschoots aan beide criteria en is dus een openbare weg.

De openbaarheid heeft belangrijke gevolgen voor de eigenaar van de grond waarop een openbare weg ligt. De grondeigenaar heeft allerlei wettelijke verplichtingen, die ertoe leiden dat hij de grond niet vrij kan gebruiken zoals hij dat wil. De grondeigenaar wordt in de Wegenwet 'rechthebbende' genoemd. De verplichtingen van de rechthebbende staan beschreven in artikel 14 van de Wegenwet.

Artikel 14 Wegenwet³:

1. **De rechthebbende moet alle verkeer over die weg dulden**
2. De rechthebbende moet alle verkeer over de berm dulden (voorzover het door omstandigheden wordt gebillijkt);
3. De rechthebbende moet bovendien allerlei noodzakelijke werkzaamheden aan de weg, de berm en de bermsloot toestaan;

² Vereenvoudigd en verkort weergegeven.

³ Vereenvoudigd en verkort weergegeven.

De eigenaresse van Blankensteinweg 53 is dus **wettelijk verplicht** om toe te laten dat de Blankensteinweg door alle verkeer (in dit geval voetgangers, fietsers en ander langzaam verkeer) wordt gebruikt. Er is in dit geval geen sprake van een recht van overpad of een andere erfdienstbaarheid, het is ook geen ongeschreven gewoonterecht: het staat in de wet.

De wetgever heeft door middel van de genoemde artikelen in de Wegenwet geregeld dat het **algemeen** belang (de openbaarheid, d.w.z. het gebruik van de weg door iedereen) voorgaat op het **particulier** belang (het exclusieve gebruik van de weg door de grondeigenaar).

Gesloten voor motorvoertuigen Uitgezonderd bestemmingsverkeer

De Blankensteinweg is een **openbare weg** en staat in beginsel open voor alle verkeer, maar er is een beperking: de Blankensteinweg is gesloten voor alle motorvoertuigen. Dit is te zien aan het verkeersbord C12 op de kruising Oosterboerweg - Blankensteinweg. Bestuurders van een **motorvoertuig** mogen **niet** op de Blankensteinweg rijden.

Verkeersbord C12: Gesloten voor alle motorvoertuigen

Voorbeelden van voertuigen die verboden zijn: personenauto's, bestelauto's, bussen, vrachtwagens, tractoren, motorfietsen en scooters.

Weggebruikers die **wel** van de Blankensteinweg gebruik mogen maken zijn (o.a.) voetgangers, fietsers, snorfietsers, fietsers met trapondersteuning (e-bikes en fatbikes), bromfietsers en scootmobielen. Het begrip voetganger is breed: iedereen die te voet deelneemt aan het verkeer is een voetganger, dus ook bijvoorbeeld: iemand die met een kinderwagen wandelt of een rolstoel voortduwt, iemand die loopt met een fiets of bromfiets aan de hand, iemand die de hond uitlaat of iemand op een step of skates.

Het verkeersbord C12 is voorzien van een onderbord met de tekst: 'uitgezonderd bestemmingsverkeer'. Wat is bestemmingsverkeer? Dit staat gedefinieerd in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990).

Artikel 1 RVV1990: *bestemmingsverkeer: bestuurders wier reisdoel één of meer bepaalde percelen betreft die zijn gelegen aan of in de directe nabijheid van een weg met een door verkeerstekens aangegeven geslotenverklaring voor bepaalde categorieën bestuurders en die slechts via deze weg zijn te bereiken alsmede bestuurders van lijnbussen;*

Het perceel Blankensteinweg 53 is **gelegen aan** de Blankensteinweg. Bestuurders van motorvoertuigen (zoals bijvoorbeeld personenauto's, bestelauto's, vrachtwagens, tractoren, motorfietsen en scooters) die het perceel Blankensteinweg 53 als bestemming hebben, mogen **bij uitzondering** wel gebruikmaken van de openbare Blankensteinweg. Aanwonenden (= de bewoners van Blankensteinweg 53), bezoekers, leveranciers of werknemers van bedrijven die aan de betreffende weg gevestigd zijn, worden als als bestemmingsverkeer beschouwd.

De eigenaresse van perceel Blankensteinweg 53 heeft dus geen speciale bevoorrechte positie omdat zij de grondeigenaar is. De Blankensteinweg is een openbare weg die gesloten is voor motorvoertuigen. De eigenaresse van de grond is een aanwonende en zij mag, ondanks die geslotenverklaring, met een auto op deze weg rijden omdat zij bestemmingsverkeer is. Het overige doorgaand verkeer op deze weg moet zij dulden op grond van artikel 14 Wegenwet.

De gemeente kan als wegbeheerder wel zorgen dat bromfietzers geen gebruik meer kunnen maken van de Blankensteinweg. Dit kan door in plaats van verkeersbord C12 (gesloten voor alle motorvoertuigen) een ander verkeersbord te plaatsen, namelijk verkeersbord G11: verplicht fietspad. Op een verplicht fietspad zijn bromfietzers (gele kentekenplaat) verboden. Ook verkeersbord G11 kan worden voorzien van het onderbord 'uitgezonderd bestemmingsverkeer'⁴. Voor deze wijziging van de verkeersborden zal de gemeente een verkeersbesluit moeten nemen⁵. Voor de bereikbaarheid van het perceel Blankensteinweg 53 heeft deze wijziging van verkeersborden geen nadelige gevolgen.

Verkeersbord G11: Verplicht fietspad

Dankzij de plaatsing van dit verkeersbord kan de aansluiting van het te reconstrueren kruispunt Oosterboerweg - Blankensteinweg - Slotweg moeiteloos plaatsvinden. De fietsers die langs de Oosterboerweg fietsen en de kruising naderen kunnen dan recht oversteken naar de Blankensteinweg (uiteeraard met voorrang) en vice versa.

⁴ Artikel 8 lid 2 sub e Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)

⁵ Artikel 15 lid 1 WVV 1994 jo. artikel 12 BABW

ARTIKEL 5 WEGENVERKEERSWET 1994

Omdat de Blankensteinweg een **openbare weg** is, is ook de Wegenverkeerswet 1994 van toepassing. Een belangrijke bepaling uit deze wet is artikel 5 WVV 1994:

Het is een ieder verboden zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd.

Artikel 5 WVV 1994 geldt voor alle weggebruikers. Iedereen die van de Blankensteinweg gebruikmaakt, moet zich aan dit artikel houden. Het gemotoriseerd bestemmingsverkeer zal terdege rekening moeten houden met het doorgaand langzaam verkeer op de Blankensteinweg. Automobilisten op de Blankensteinweg mogen bijvoorbeeld niet met een zodanig hoge snelheid rijden dat voetgangers of fietsers daardoor in gevaar komen of kunnen komen. Ook inhalen op een plaats waar onvoldoende ruimte is, waardoor fietsers of voetgangers in de berm worden gedrukt, is niet toegestaan.

Met het voldoende naleven van artikel 5 WVV 1994 zou de verkeersafwikkeling op de Blankensteinweg moeiteloos moeten kunnen verlopen.

Conclusie

De gehele Blankensteinweg is van begin tot eind een openbare weg (artikel 4 Wegenwet), ook daar waar deze op particuliere grond ligt. De rechthebbende (de grondeigenaar) is op grond van artikel 14 Wegenwet **verplicht alle doorgaand verkeer te dulden** (artikel 14 Wegenwet). Er is absoluut géén sprake van een eigen weg, een eigen oprit of eigen erftoegang.

Het weggedrag op de openbare weg is helder geregeld in artikel 5 Wegenverkeerswet en geldt voor alle weggebruikers, **inclusief** de aanwonende grondeigenaar. Indien deze het onwenselijk acht om over de openbare Blankensteinweg van en naar de eigen boerderij te rijden, is er altijd nog de mogelijkheid om op eigen terrein een in-/uitrit aan te leggen naar de openbare weg (in dit geval de Oosterboerweg of de Bouwkamp).

Meppel, 23 september 2025

Mevr. mr. [REDACTED]